

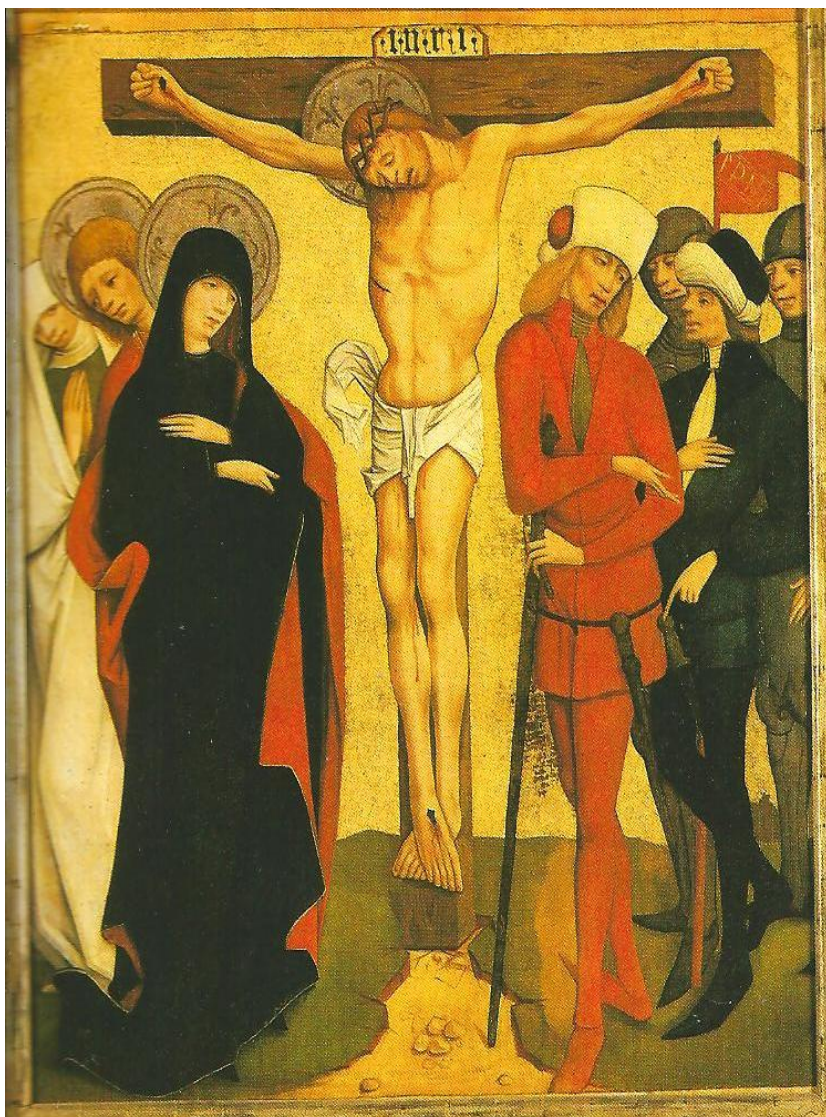
Budai FehérFekete

A CISZTERCI DIÁKSZÖVETSÉG BUDAI OSZTÁLYÁNAK TÁJÉKOZTATÓJA

2012. ÁPRILIS

HUSVÉT

XIX. ÉVFOLYAM 1. SZÁM

Húsvét misztériuma. Hamvazó szerdától pünkösdig tart az az eseménysor, amely legnagyobb hittitkainkat foglalja keretbe, ez a húsvéti ünnepekör.

Ma az ünnepeket a társadalmi szokások alakítják, egyre kevesebben vannak, akik a húsvét keresztény eredetére gondolnának vagy értenék az ünnep rendeltetését.

Nekünk szerencsénk volt abban a szerencsétlen XX. században, hogy az államnál hivatalos volt a keresztény hitvilág, és a társadalom életvitelében ott volt még a hagyományos szemlélet, mérsékelt volt még az ünnepek köré rakódó anyagiasság. Az, hogy a szülői akarat a ciszterci atyák elé vetettek minket, megadta számunkra, hogy közel kerüljünk nagy ünnepeink misztikáihoz. Megsejthettünk valamit hitünk nagy titkaiból, tanáraink mintha előkészített volna minket a felnőtt életre, az eljövendő, az elképzelhetetlenül kegyetlen évtizedekre. Nem sokan maradtunk, de akik vagyunk, még szeretnénk tovább adni utódainknak nagy ünnepeink örömét.

Íme az ünnepekör

Középuött a nagy titok: *Isten saját fiával váltja meg a szabad akaratú bűnössé vált teremtményeket.* A Golgota előtt negyven nap van a megbánásra, de Nagyböjt csöndes megszólítása csak ennyi: *Emlékezz ember, porból vagy és porrá leszel!*

Halála előtt az Úr testamentumot hagy reánk, az *Eucharisziát*, amely mindig velünk lehet, erőnk a mindennapokban és általa legméltóbban dicsérheted a te Uradat, Istenedet!

Majd a bánat éjszakáját követi a diadalmas hajnal: *Resurrexit!* Ember, van jövőd, tied az örök élet!

Pünkösöd szent ünnepén megtudhatod, hogy nem vagy egyedül, végig kísér utadon a *Szentlélek Úristen*.

Ha megérintenek e napok és az imádságos lélek fölgerjed benned: jöhetnek a világi örömök, sonka, tojás, köszöntés, mert a legnagyobb ünnepünket éljük meg minden esztendőben így húsvét tájékán.

Ha meg visszatekintünk korábbi évszázadokra, akkor gyönyörködünk a legnagyobb embertársaink alkotásaiban, ők ecsettel, vésővel fejezték ki hódolatukat.
(*Őszi Ferenc*)

(A címlapon látható 'PN Mester' alkotta képünk most a Nemzeti Galériában látható; e kép egykor a lipótszentmáriai templom főoltár-képe volt.)

A Felvidéken falvak, városok templomaiban nagy sokaságban található hasonló magyar örökség, a jó tót atyafiak őrzésében.

A húsvéti gondolatokban található két kép pedig beköszöntő is lehetne iskolánk centenáriumára, mert azokat az 1941-ben Belgiumban kiadott latin nyelvű *Breviarium Cisterciense* imakönyvből kölcsönöztük. Bizton hihetjük, hogy a két képet a breviáriumot minden nap használó páterek, egykori tanáraink éppúgy láthatták, mint mi most, egykorvult diákok.)

1142 óta tanítanak Magyarországon a ciszterciek

1 9 1 2   S Z E P T E M B E R   5

Az első Veni Sancte:

megkezdődött a száz éves Szent Imre gimnázium élete.

Micsoda száz év! Világok pusztulása, országok omlása, emberek, teremtmények!: a legvéresebb század. Közben mi vagyunk az égő áldozat, nemzetünk széthull mint oldott kéve és széttapossák alma materünket.

De most újból van Szent Imre gimnáziumunk, kezdődhet az újabb száz esztendő! A megemlékezés első szavai az alapítót idézzék meg, ő *dr. Békefi Remig*, a zirci apát, akadémikus.

Eredeti neve *Brökl József*, majd 1876-ban változtatja Békefire. Hajmáskéren született 1858. *augusztus 3-án*, atyja molnár. Veszprémben jár gimnáziumban a piaristáknál. Mint fogadalmas ciszterci szerzetes 1877-1880 között Zircen végzi teológiai tanulmányait, pappá szentelik 1881-ben. Földrajz-történelem szakon végez a budapesti tudomány-egyetemen, Pécsen kezdi el tanári pályáját. Doktori disszertációját is itt írja „Kethely és környéke néprajza” témakörben. 1893-ban lesz egyetemi tanár, 1908-tól a *Magyar Tudományos Akadémia* rendes tagja.

Főtárgyai felölelik a magyar művelődéstörténet szinte valamennyi területét, kedvelt kutatási helye az Árpád-kor, a késő középkori magyar társadalmi élet, a jogalkotás, a gazdálkodás; iskolát teremt a forráskutatás és alkalmazás elsődlegességének. Méltán nevezik a ciszterciek első tudós apátjának; az apátsági monográfiáiban felmerül a középkori élet odáig feltáratlan lokalitása is. Mint *Budapesti Királyi Magyar Tudományegyetem tanára, és a Bölcsstudományi Kar dékánja* a hallgatók előtt nagyon népszerű volt fegyelmezett magatartásával, és ugyanakkor valami belsőleg kisugárzó szelídségével. Később híressé vált tanítványai sok mindenről megemlékeznek róla: előadásait leginkább a Gólyavárban tartotta, betegség miatt sokat sétált a Gellérthegyre, ilyenkor gyakran elkísérték tanítványai is, akik maguk között csak *Fra Angeliconak* nevezték. (*Már ekkor kinézte magának dédelgetett álmainak helyszínét?*) Ismert személyiség volt korának közéletében, *Ferenc József, Károly* király magas kitüntetésekkel ismerte el tevékenységét. Ha visszatekintünk a Rend magyarországi történetére: ő indítja el, teszi lehetővé a szerzetes-papi oktatás huszadik századi megújulását, de magának a rendnek addig nem tapasztalt felvirágzását is. Miközben legyűri a történelem pusztító jelenségeit, úgymint a kor liberális–szabadkőműves ideológiáját, az I. világháború szörnyűségeit, Trianon országvesztését, sokkoló hatásait.

A továbbiakban e kor krónikását, O.Cist. dr. Székely Ottokárt fogjuk idézni.

**SZÁZ ÉVE ALAPÍTOTTA ISKOLÁNKAT
BÉKEFI REMIG APÁTÚR**

AZ ELSŐ ÉVTIZEDEK

A Ferenc József-híd felépülte (1896) meghatározta Budapest fejlődésének további útját: a Gellért-hegy déli lejtője vált alkalmassá a gazdagabb polgárok előkelő otthonainak felépítésére. Nagyarányú betelepülés kezdődik, de még nincs XI. kerület, e tájék az I. kerülethez tartozik, gimnáziuma sincs.

A Rend már 1878-ban fölvetette egy Budapesten létesítendő gimnázium megvalósítását, de ez az elképzelés csak a távoli idők terveiben szerepel, a helyszín sem volt meghatározva. 1911-ben fordult komolyra a dolog. Így mondja el Bitter Illés:

„S milyenek a Gondviselés útjai! A magyar ciszterci Rend 1911. szept. 19-én új apátot választ, s első helyre *Békefi Remig dr.* budapesti tudományegyetemi ny. r. tanárt, a Magyar Tudományos Akadémia r. tagját jelöli. *I. Ferenc József* apostoli magyar király e választás alapján Békefi Remig dr.-t 1911. évi nov. hó 21-én zirci apáttá kinevezte.

AZ ALAPÍTÁS

Az új apát a Rend kormányát 1911. dec. 5-én átvévé és 1912. január 6-án apáttá avatván, pár nap múlva bemutatkozásra megjelent Zichy János gróf, vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternél. A tisztelgés alkalmával a miniszter kérdezősködött az új apát terveiről. Ez kijelentette, hogy ez alkalommal csak tisztelegni óhajtott, de a miniszter úr gyengéd figyelme megengedi neki, hogy most mindjárt az első alkalommal feltárja, amit lelkében tervként ápol s ez a következő: szeretne Budapesten egy főgimnáziumot átvenni, mert úgy érzi, hogy Rendjének mely a vidéken négy gimnáziumban (Eger, Székesfehérvár, Pécs, Baja) eddig becsülettel megállotta helyét, csak úgy biztosíthatja jövő fejlődését és felvirágzását. Hát – kérdi a miniszter – melyik budapesti gimnáziumot kívánná átvállalni? Én, – mondja az apát – e kérdésre e pillanatban határozott választ nem igen tudnék adni, de talán lehetne gondolni a Szent Imre-kollégiummal kapcsolatban tervezett Szent Imre-főgimnáziumra. Ez jó gondolat – mondja a miniszter, nekem tetszik. Engedje meg, kegyelmes uram – folytatta az apát, hogy ez ügyben január vége felé, mikor egyéb dologban is bátor leszek megjelenni, írásbeli előterjesztést tehessek Excellenciádnak. He-lyes – válaszol a miniszter, – tehát január végén lesz szerencsém, s akkor megbeszéljük a dolgot.

Másnap Zircre siet az apát. Rögtön közli a nagy események megindulását a rendtagokkal. Az apát nagy gondolatok, tervek, megvalósítások lázában ég. A döntő szó a zirci konventet illeti meg, amikor 1912. febr. 9-én tartott gyűlésen az egész konvent jelenlétében elmondja az eddig történeteket, figyelmezteti őket, hogy határozatuk 'a magyar ciszterci Rendre nézve történelmi nevezetességű, mert a Rend belső fejlődésének érdeke megkívánja, hogy középiskolai tanári működésünkre magában a fővárosba nyerhessünk teret.' A konvent nevében *Szentes Anzelm* perjel szólal fel. Beszéde a mélységen hívő lélek megnyilatkozása. A rendtagok számát szaporítani kell, a Rend jövedelmét növelnünk, ez vele jár az új vállalkozással. De bízunk kell az isteni Gondviselésben: ha az Ő akarat volt, hogy a Rend tanítórend legyen, megadja ezeket is. Az anyamonostor konventje ezután örvendező lélekkel, egyhangúlag magáévá tette az eszmét.

Közben megküldik a konventek és rendházak tanácskozásai jegyzőkönyvét. Mindegyik mellette nyilatkozik. Eger minden fenntartás nélkül Rendünk szellemi és erkölcsi fejlesztése érdekében jónak, helyesnek, sőt szükségesnek véli az átvételt. Míg Szentgotthárd, Pécs és Baja aggodalmának ad kifejezést, hogy a Rendet esetleg anyagi megrázkódtatás éri a tehertétel nagysága miatt. Pécs a Bernardinum eladását s az új épület költségeire fordítását indítványozza, míg Szentgotthárd a kormánytanács esetleges egybehívását is felveti. Fellelkes gondolat volt ez, hiszen a kormánytanácson ugyanazok küldöttei szölte volna hozzá, akik most külön-külön is szabadon előadhatták véleményüket, mely pedig kivétel nélkül igenlő volt.

Így tehát *Békefi* apátúr 1912. febr. 15-én kelt felterjesztésében kijelenti Zichy János grófnak, hogy a *magyar ciszterci Rend egyértelműleg kész átvállalni a Szent Imre – főgimnáziumot*. Önérzetes örömmel állapítja meg a Rendjéért, Rendje dicsóságéért élni-halni tudó apát e levelében, hogy a 'ciszterci Rend nemzeti nagy múltjához méltónak bizonyult'. Bejelenti egyúttal, hogy a nagyfontosságú ügy élőszóbeli megbeszélése végett febr. 25-én tisztelegni fog a miniszternél." Közben váratlan események következtek, többen elleneztek a ciszterciek budapesti letelepedését, így a csanádi püspök is.

A miniszter azonban, az egykori székesfehérvári diák, hűségesen kitart nevelő rendje mellett. Mikor tehát Remig apátúr, még februárban Budapestre jött s megjelent a miniszter előtt, ez ismét hangsúlyozta, hogy a létesítendő gimnáziumot ő a ciszterci Rendnek akarja átadni. Ilyen előzmények után ült össze a Katolikus Főiskolai Internátus Egyesület választmánya 1912. márc.18-án gyűlésre Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök elnöklete alatt. (*Az egyesület jelentős társadalm, anyag és rendelkezési háttérrel bírt.*) Az elnök felvetette a kérdést, kinek

a kezére adják a *Szent Imre-főgimnáziumot*? Hozzátette, hogy Zichy János grófot halaszthatatlan teendői akadályozták a megjelenésben, de amaz óhajának adott kifejezést, hogy ő a Ciszterci Rend kezére kívánja adni. A választmány egyhangúlag úgy határozott, hogy a tervezett Szent Imre-főgimnáziumot az állammal kötött szerződéssel együtt a Ciszterci Rend kezére adja. Az ülésen jelen volt Békefi Remig apát és Mihályfi Ákos dr. ciszterci rendi egyetemi tanár, mint választmányi tag.

A választmány határozatának kimondása után felállt Békefi Remig apát s így szólt: A Kath. Főiskolai Internátus-egyesület részéről megnyilatkozott megtisztelő bizalmat nagyon köszönöm, s a tervezett gimnáziumot a rend nevében átvállalom. Én, mint apát, rajta leszek, hogy ez a Szent Imre-főgimnázium valóban *Szent Imre-főgimnázium* legyen.

AZ ISKOLA HELYE

Már a legelső tervezetek között szerepelt a gimnázium mellett templom építése is. A Lágymányos a tabáni plébánia területéhez tartozott, a templom félóránnyira feküdt, meg a tabániak számára is kicsiny volt. Egy-két környékbeli intézeti kápolna s a lazaristák kis temploma nem képes befogadni a hívek évről évre ezrenként gyarapodó számát.

A templom és gimnázium eredeti telke a budai *Szent Imre-kollégium* kertjének egy része. A Horthy Miklós út 15. sz. kettős utcaserű udvara lett volna a bejáró a templomhoz s mellette szántak telket a gimnáziumnak. A szóbeli tárgyalásokon kiviláglott, hogy a teleknek a Rend rendelkezésre bocsátása nehézségekkel jár, amennyiben a Ciszterci Rend közbeékelésekor a Szent Imre-kollégium kertjéhez szerették volna csatolni e területet, másrészt Békefi zirci apát a helyet maga sem találta egészen megfelelőnek. Az építés után kert, udvar, terjeszkedésre alkalmas hely nem maradt volna.

Ezért rövidesen, 1912. húsvét hetében (ápr.9) megvette a Ménesi út, (ma Nagyboldogasszony útja) és a Villányi út (ma Szent Imre herceg útja) között elterülő 13.451.hrsz. 3584.80 négyszögöl nagyságú telket, ölenként 122 koronával. A mellékes kiadásokkal tehát mintegy 450.000 ezer koronát fordított a telekvételre.

A Ciszterci Rend a telek megszerzése után nem kezdhették rögtön az építéshez. Már a terv nagyszabású volta is némi időt kívánt a teljes átgondolásra, másrészt a Rend anyagi tartalékát nem fordíthatta egyéb régebbi lekötöttségek folytán a budai gimnáziumra. A XXX. rendi kormánytanács határozata szerint 1913-ban a *hercegfalvi templom* újjáépítése kezdődik, 1914-ben *pécsi főgimnáziumé*, ugyanebben az évben óhajtjuk megkezdeni nagyobb kölcsön

útján a *Szent Imre-főgimnázium és rendház* felépítését olyképpen, hogy 1915-ben már saját otthonunkban kezdhessük meg a tanítást. Mivel pedig az új középiskola e városrészen sürgető szükségessé vált, s hogy a rend új működési helyén minél előbb megkezdhesse kultúrmunkáját, de meg hogy a tervbe vett hatalmas arányú gimnázium épülete diákra várakozó üresség ne legyen, Békefi Remig elhatározta, hogy a gimnáziumot már 1912 szeptemberében megnyitja. E célból ideiglenes otthont kér a székesfőváros tanácsától. A tanács 1912. június 25-i ülésén foglalkozik az apát kérelmével s a 69.928/1912. VII. sz. határozatával az I. ker. Váli utcai közs. elemi iskola épületének III. emeletén lévő 35., 36., 37. sz. helyiségeket a Rend által létesítendő gimnázium elhelyezése céljából már az 1912/13 iskolai évre átengedi. A következő évre a 34. és 1914/15. évre a 33. sz. tantermeket is rendelkezésre bocsátja, de a használat tartalmát hangsúlyozottan csak 1912-13. tanévtől számított legfeljebb három évben állapítja meg.

A TANÁRI KAR

Az intézet első tanári kara az igazgaton kívül három ciszterci rendi rendes tanárból és egy világi tornatanárból állott. Bitter Illést a zirci apátúr bizalma Pécsről helyezte a Szent Imre gimnázium élére. Mátrai Rudolfot Egerből hívja apátja szava az új gimnáziumba. 1915-ben székesfehérvári gimnáziumunk igazgatója, majd meg a székesfehérvári tankerület igazgatója lett. Meghalt 1935. jan. 15-én. Vargha Damján dr. középkori irodalmunk jeles kutatója, székesfehérvári gimnáziumunkból került Budára. 1919-ben egyetemi magántanár, 1925 óta Pécssett székelő pozsonyi Erzsébet Tudományegyetem nyilván. r. tanára. A Magyar Tud. Akadémia is tagjai közé iktatta. Intézetünk első hittanárát, Baranyai Jusztin dr.-t a zirci apátúr 1915-ben a Rend budapesti Hittudományi és Tanárképző Főiskolájának igazgatójává nevezte ki. 1925 óta a Pázmány Péter Tudományegyeteme hittudományi karán az egyházi tanszék nyilván. r. tanára. Martos Agost elemi iskolai igazgató, iskolagondnok, a gimnázium első tornatanára 1919-20. tanév elején vált meg intézetünkötől, de jóakaró támogatását nyugalomba vonulásáig még esztendőnkön át tapasztalta a gimnázium.

A gimnázium alakuló tanácskozmányán, 1912. aug. 31-én ezzel nyitja meg az intézet igazgatója, Bitter Illés a gimnázium életindulását, de egyúttal programját is összefoglalva:

„Egyikünk lelkét sem hagyja illetetlenül e pillanat fensége, amikor Isten szent nevében munkához látunk:(...) Csak a múlt nagy hagyományai, csak vallásos erkölcs és munkás hazaszeretet lehetnek kulturális fejlődésünk biztos alapjai.

Ennek a haladásnak szolgálatában fog állni a Szent Imre-főgimnázium. Záloga ez ígéretnek az a hűség, mellyel a magyar ciszterciek a századok folyamán, a századok követelményeinek megfelelően mindig a keresztény magyar művelődés érdekében dolgoztak s amely hűség szent hagyományként száll nemzedékről nemzedékre.”

A tantárgybeosztás szerint Bitter Illés igazgató tanította a természetrajzot, éneket és szépírást. Baranyai Jusztin a hittant, egyúttal hitszónok és a segélyzőegylet vezetője, Mátrai Rudolf számtant, földrajzot és rajzoló geometriát és egyúttal tanszéki jegyző. Vargha Damján magyart és latint, valamint intézte az ifjúsági könyvtár ügyeit. A tornát Martos Ágost iskolagondnok, elemi iskolai igazgató vállalta.

AZ ELSŐ NAPOK

A Szent Imre-főgimnázium megnyitó ünnepélye szeptember 5-én ment végbe. 9 órakor az intézet kegyura, Remig apát a lazaristáknál ünnepélyes Veni Sancte után misét celebrált, azután ideiglenes otthonukba vonultak a megnyitó ünnepélyre.

Az egyházi és világi nagyságok ünnepi beszédei közül Bitter Illés igazgató úr híressé vált mondatait idézzük:

„A diadalmas életnek erre a napsugaras ösvényére akarjuk rávezetni azokat, kiket a szülők előlegezett bizalma gondjainknak átadott: arra az ösvényre, melyet liliomok szegélyeznek és tulipánok, melyen minden magyar ifjú példaképe, Szent Imre herceg haladt. Jertek, kedves jó fiúk, velünk! Adjátok ide kezeteiket, szíveteket, induljunk meg hajnalcsillagos jókedvvel. Ahova eljutunk, meglátjátok, az Isten tekintetétől kiderül a homlokotok. S mi, Szent Bernát fiai, tudjuk, hogy amikor az örök eszményekbe néző, egészséges, erős lelkű ifjúságot nevelünk, akkor rójuk le leghívebben édes hazánk iránt tartozó kötelességeinket. Úgy legyen! Úgy legyen!”

Szeptember 7-én megkezdődött a munka hétköznapja, kezdetét vette a rendes tanítás. Van-e ennek története? Van. Halkan folyó, szent történet ez. Lélekalakítás. Örök történelmi folyamat; az iskolában mindig jelen, az életben pedig még múlt emlékében is jövőre hat. A ciszterciek a Szent Gellért-hegy alján sem akarnak mást tenni, mint évszázados tanítórendi foglalkozásuk során voltak: a keresztény pedagógia munkásai.

A ciszterci rend budapesti I. kerületi Szent Imre Főgimnáziumának első osztálya a megnyitás évében /1912-13/

Dr. Vargha Damján, Mátrai Rudolf, dr. Erődi Béla – főigazgató, dr. Békefi Remig – zirci apát, Bitter Illés – igazgató, Martos Ágost, dr. Baranyay Jusztin

A TEGNAP HITELES TANÚI

A legrangosabb évforduló

Mikor a mi Osztályunk 1937-ben érettségizett, jubileumi év volt, ekkor volt az Alma Mater 25 esztendő! Erre való tekintettel mindenki "átment", bukás nem volt. Azóta úgy telt el 75 év, – de még hozzá milyen! – mintha az érettségink tegnap lett volna.

És még hárman vagyunk a hatvanból. Deo gratias! Még pár hónap és Száz esztendő lesz az Alma Mater. Nem tudom, ki hogyan van ezzel, gondolom, már aggkori jelenség, de, legalább is nekem, ez az Anya az, aki az évek múlásával egyre fiatalodik. Tudom, optikai csalódás, mert csak arról a természeti jelenségről van szó, hogy az ember öregedésével egyre közelebb jön a fiatal-sága. Még hozzá annak legszebb szakasza, a gyerekből emberré lettségünk nyolc esztendeje. A Ciszterciek irányítása alatt éltük meg, amely Rend évszázadokkal korábban építészeti stílust adott Európának, megtanította mezőgazdasági, természet- és állatnemesítésre, majd kinyitotta kolostorai falait és a kontemplációból pedagógia is lett. Ennek a változásnak gyümölcse volt a mi Iskolánk is.

Jubilálni sok féleképpen lehet, de talán legméltóbb, ha azokat a személyeket idézzük föl, akik a Budai Gimnázium létrejöttéért tettek, majd Ők maguk indították útjára. Már csak azért is, mert - bene dicite - az Úr kegyelméből mi még érintkezettünk is Velük. Hogyan kezdődött?... Most tekintsünk el a történeti előzmények felsorolásától, ez az illetékes "kutatókra" tartozik, csak arra emlékeztetek, hogy Buda Békefi Remig zirci apátúr vágyálmának beteljesedése 1912. szeptember 5-én ment teljességbe, mikor a Ménesi úti lazarista kápolnában, Békefi Remig celebrálta Veni Sancte után, a Váli utcában, a főváros kölcsönözte épületben, Bitter Illés Igazgat úr vezetésével megindult a tanítás.

Kik is voltak az első tanárok?

Bitter Illés igazgató, természetrajz, ének, szépírás tanára. Osztályunk nyolc éve alatt igazgatónk, majd 8.-ban, 1936/37-ben filozófia tanárunk.

Baranyai Jusztin hittan tanár. Már mint egyetemi professzor járt az osztályunkban, mint látogató.
Vargha Damján magyar, latin,
Mátrai Rudolf, matematika,
Martos Ágost, civil torna tanár.

Csak a kontinuitás valóságának bizonyításául említettem Bitter és Baranyai nevét. De utalnom kell arra, hogy Brisits Frigyes 1913-ban került a tanári karba, és az a Bosnyák Pongrác, aki ezt az 1912-ben indult osztályt érettségiztette, osztályunkat latinra, majd egy évig görögre okította.

Domine Deus, és ezek a halhatatlan tanár-szellemóriások, mint Hadarits (Endrédy), Rajeczky, Magdics, Nemes Tanárurak?...De lehetetlen itt mindent felsorolni.

A jubileum milliónyi emléket ébreszt, azt, hogy a Rend pedagógiája kora előtt járt, ezt dokumentálta, hogy az Iskolán belüli szakkörök, különórák szervezését több, nem is szerzetesi iskola átvette gyakorlatban, és amiben minden akkori iskolát megelőzött, megszüntetett diákjai között minden "származási" különbséget. A párhordas földműves gyereke életre szóló barátságban él (például osztályunkban) a bankigazgató fiával.

Szívből kívánom, hogy Isten segedelmével tovább így, a bi-, tri- stb. CEN-TENÁRIUMIG.

(dr .Balogh Endre é.: 1937)

A rend pedagógiájának meghatározása többször is előfordul a különböző iskolai dekrétumokban, módszeres tanácskozásokon. Egy ilyen rövid gondolatot olvashatunk az alábbi sorokban:

„Az emberben fontos az akarat, a cselekvés, a jellem. A tudás, a gondolat nem elég, mert öncél, saját világát kiépítő életszemléleti rend lesz, mely önmagában elzárkózottan elégséges elvévé válik magának, maga körül pedig racionalizálja a világot.

A tudásnak csak annyiban van értéke, amennyiben a jóakaratot szolgálja, s a gondolat értékhitelítője a jó cselekvés. Cselekvő gondolatú, keresztény mélységű férfi –ez a mi pedagógiai ideálunk!”

MILYEN TANÁRAINK VOLTAK?

VARGHA DAMJÁN O. Cist.
IN MEMORIAM

Mosonszentmiklóson, szülőfalujában temetőjében tért meg őseihez az elmúlt magyar félszázadnak egyik leglelkesebb lelkű és legtevékenyebb lelkületű szerzetes-tanári egyénisége, akinek nevét, – „Isten szerént tartván szomorúságot” – immáron csak így sóhajthatjuk meg: Néhai való jó Vargha Damján! . . . „Ó, siralmok hol vattok? Hol vattok kennyhullatásoknak bőséges kutfejei? Induljatok meg, kérlek, én siralmamra!” száll rá veszteség-területének, az eltűnt századok messzeségéből az ő kedves tudományterületének, a kódex-irodalomnak szomorúsága, amikor itt hagyott, abba-marad sok-sok elárvult terve, kézírata mellől mély kegyelettel idézzük vissza fáradhatatlan munkásságában ellobbant életének nemes, áldott értékeit.

Harmonikus, önmagához mindig hűséges, derűs lélek volt, „Ha te jól és kegyesen élelndsz, soha szomorú nem lélsz, mert a jó életnek mindenkoron öröme vagyon! — jutnak róla eszünkbe Szent Izidórusnak kodex-illatú szavai. Boldog alkotó maradt évei minden fordulataiban, sohasem fogyott el benne „a nagy szorgalmatosságnak” sem „figyelmes elméje,” sem „monostori szerzetősége”, sem „társaságos szeretete”. Egy középkori áhítatú tudósnak, egy önzetlenül igénytelen, naívu gyermek clairvauxi szerzetesnek és egy modern korérzékelésű, szociális-temperamentamú papnak volt a szerencsés szintézise. Jelszava ez lehetett volna: „Igen fessvén az, kinek nem elég az Úr!”

Ritka gazdag és egész életet élt ebben az értelemben, hogy szerzetesi, papi és tanári hivatásának úgyszólván minden lehetőségét kimerítette ahhoz, hogy eszményeit önmagát kiáradóan szolgálja. Volt benne valami töről fakadt ketősség, amely aztán „az jószágos mivelkedetek” egységében olvadt össze. Tudós volt, aki átélte a megismerés intellektuális örömeit és objektív eredményekkel gyarapította tudománya területét. Ez az elméleti magatartás azonban nem elégítette ki, kilépett belőle: „az isteni és az atyafiúi ájtatosságban” is „akarván tudományát öregbé lennie”. Alapjában tudomány-eszményiségét léletté átváltó, világnézeti apostol volt „Úr Istennek és tudományának házába méltó, miképpen cédrusnak ékessége.”

Mint tanár, Gyulai Pál tanítványa és az ő nevelte nemzedékhez tartozott kutatásainak állandóan szorgos gondja sok értékes adattal világitotta meg és bővítette ki e korra vonatkozó irodalom-ismeretünket. Mindennél fájóbb kár azonban, hogy munkássága végső céljához: kódexeink forrásainak rendszerező összefoglalásáig nem jutott el. Idő-ökonómiáján, munka-egységén, szellemi egyirányúságán, ezeket megbontva, lassan osztozkodni kezdett mindinkább külső aktivitásba áthajló érdeklődése és vonzalma. S ha ezek nem is szakították el középiskolai, majd egyetemi katedráinak eszméitől, a Szent István Akadémia és a Magyar Tudományos Akadémia genusaitól és tudományos örömeitől, de elvonták tőlük eddigi tudományos munkássága ihletességét és intenzitását. Itt kezdődött el Vargha Damjánban az az elvi és gyakorlati párhuzamosság, amelyben a tudós fölé egyre magasabban nőtt meg a jóság és szeretet evangéliumi embere, akinek egyre finomultabbá válik fogytékossága a gyakorlati problémák felismerésében.

Ciszterci-rendi székesfehérvári tanárságához fűződik a magyar vallásos élet kihatásaiban egyik legtermékenyebben sugalló tette: a Szent Imrekultusz felélesztése, amely egyszerre meghódította az egész országot. Ugyancsak itt írja meg egészen új módszerű imakönyvét: *Kis Jézusom! Öröömöm!*, melyben szakít az imakönyvek elnyűtt hagyományainak sablonjával és új formára talál rá.

Mint a rend budapesti Szent Imre-gimnáziumának tanára alkotja meg szociális érzületének és ifjúság-szeretetének egyik legáldottabb intézményét: az Albertinumot, amellyel a szegény sorsú egyetemi hallgatóknak anyagi ellátásáról kívánt gondoskodni. Ez az alkotása mintegy bevezetése volt ahhoz a monumentális kollégiumhoz, amelyet pécsi egyetemi tanársága idején állított fel Maurinum névvel az egyetemi ifjúság részére, s amely legnagyobb szabású és jelentőségű karitatív megnyilatkozása volt. Közben maradt ideje arra is, hogy tudományos folyóiratokban, hitbuzgalmi lapokban, felolvasó üléseken, szószékeken és társadalmi egyesületekben hallassa és láttassa igéit. Nyugalomba vonulása után visszatér a vallásos ihletésű irodalomhoz és az Assumptio magyar irodalmát akarja megírni. Feladata azonban olyan nagyra méretezett, hogy egyedül már nem tud rá vállalkozni. Ezért munkaközösséget szervez témája kidolgozására. Ehhez azonban már elfogyott belső és külső energiája.

Halála szimbólumba kívánkozóan szép. Az Assumptio égbe vezető irodalmának hófehér lépcsőin indult el az örökkévalóság felé...

Dr. Brisits Frigyes

GONDOLATOK A CISZTERCI NEVELÉS RŐL

Az 1937-ben érettségizett Balogh Endrétől idézünk

összevetésre, és választ adva arra az ismert tényre, *hogy miért futottak be olyan eredményes életpályát* az egykori ciszterci diákok (többek között. . .).

„Az 1987-ben rendezett 50. érettségi találkozónkra elkészítettem 8 évünk tantárgy statisztikáját. Miután roppant tanulságosnak és lényegre világítónak tartom, engedjétek meg, hogy ismertethessem.

8 esztendő alatt az összes iskolaóra aránya a tantárgyak között a következő volt:

8 esztendő alatt az összes iskolaóra

17 % latin	4 % természettudomány
11 % számtan	4 % földrajz
11 % magyar	3 % fizika
10 % torna	3 % rajz
9 % görög	2 % gyorsírás
9 % német	1 % ének
7 % történelem	1 % egészségügy
7 % vallás	1 % filozófia

Az a tény, hogy az első helyet elfoglaló 17% latinhoz viszonyítva a negyedik helyen (és 10 %-os arányban) áll a torna, a nyolcadikon pedig 7%-ot képviselve a vallás áll, szerzetesi iskolában úgy gondolom enyhén szólva is erősen elgondolkoztató.

Látható, kedves jó „sogeannte” kultúrpolitikusok, nem a szánkat kell repeszteni, hanem az órák alatt és a 10 perces szünetekben fegyelmezett magatartás megkövetelésével és főleg magatartással lehet nevelni.

Bitter „Salse dicta”-jában ez áll: Mens sana, in corpore sano.

A ciszterci órák sorrendjében a torna a negyedik helyet foglalja el, amiből logikusan következik, hogy amit mondanak, azt tartják is, de az is, hogy bár négy hellyel előzi meg a vallást, nem mintha fontosabb lenne, ugyanis teljesen mindegy, hogy mi a tantárgy, mert a cisztercieknél a tornaórán éppúgy nevelés folyt, mint latin órán. . .”

NON SCHOLAE, SED VITAE DISCIMUS

(Ez ránk vonatkozott)

EGY RÉGI UTAZÁS

(Összeállította: dr. Tajthy Tihamér (é.1948.)

A II. világháborút követő itthoni helyzet enyhítésére 1947-ben a bencés rend a budai ciszter és a pesti bencés gimnázium egy-egy felsős diákjaiból kialakított csoportot meghívott hat hetes nyári szüneti üdülésre. A meghívás, ha jól emlékszem az Actio Catholica-n keresztül történt. A meghívás ugyan gimnáziumok felsős diákjaiból alkotott csoportokra szólt, de mivel az érettségi vizsgálatok már megtörténtek, a végzetek helyett a IV. gimnáziumot befejező osztályokból választottak helyettük két-két tanulót. Így mintegy húszan alkotuk a diák utazó keretet. Sajnos a csoport tagjainak a neveire ennyi év távlatából már nem emlékszem.

Az V/ a. osztályból Módos Ferenc és Tajthy Tihamér, az V/ b-ből Gróf Előd és Kovács József került kiválasztásra. Emlékszem még Czike Imrére (O. Ciszt. lett), Holics Lacira, Kois Ivánra, Major Ádámmra, Süttő Péterre valami egy Kurucz nevűre, de a többi nevet elmosta az idő. A diák csoport tagjainak kijelölésénél a jó tanulmányi eredménnyel felüli szempont volt még, hogy a útiköltségünket magunknak kellett fizetnünk. A diák csoportot dr. Csizmazia Placid tanár úr vezette, kísérő tanár volt még dr. Ferenczy Csaba tanár úr, és Szita Árpád, akkor novícius.

Ebben az időben Ausztria még több megszállási szektorra volt felosztva, valamint a vasúti közlekedés is korlátozott volt, ezért az utazásba, mind az oda, mind pedig a vissza úton egy bécsi megszakítást is be kellett iktatni. Június első napjaiban reggel indultunk Pestről, és csak másnap, késő este érkeztünk meg Svájcba, az engelbergi bencés kolostorba, ahol is a gimnázium internátusában nyertünk elhelyezést.

Az utazás jellege cserkész tábor-szerű volt, csak itt nem sátorokban aludtunk, hanem a nagy, központi hálótermekben kialakított, egymástól elválasztott, felül fedetlen kamrácskákban. A napok diák misével kezdődtek, délelőtt vagy sportolás, (Ferenczy tanár úr állandóan tenisz partnert keresett, mi meg kosárlabdázni akartunk, a végül kötöttünk egy megállapodást, mi nem teniszeztünk, Ferenczy tanár úr meg velünk kosarazott) vagy kirándulás volt a program. Ebéd után hasonló volt a program. A túrák alkalmával bekalandoztuk a környék csodálatos hegyeit, sziklákat másztunk, meglátogattuk a gleccsereket és júliusban, augusztusban többször is hógolyóztunk. De nagy fejlődő versenyek

is voltak, főleg Csizmadia tanár úrral akart mindenki fejelni, aki legmagasabb szinten űzte ezt a sportot. Én osztályunkban nem a legrosszabb fejelők közé tartoztam, de jóformán pontot sem tudtam vele szemben soha elérni. Nyár volt és szomorúan gondoltunk az otthoni vizekre, itt a kristály tiszta, de folyékony fagyalt patakokban nem lehetett fürödni, bár Ferenczy tanár úr hősiesen kipróbálta.

Vasárnaponként a székesegyházban vettünk részt a szerzetesek által gyönyörűen énekelt gregorián misén.

Vacsora után Csizmadia tanár úr tartott foglalkozást, amely keretében Szent Pál életéről és leveleiről tartott egy-egy előadást, melyet valamilyen tanulás, vetélkedő követett. Pl. itt tanultuk meg a „Salve Regina” a „Pater Noster” gregorián dallamait, de megtanított német dalokat is, és a svájci himnuszt is német szöveggel. A játékos vetélkedők is mindig valamilyen tanulási célt szolgálták, pl. ki tanulja meg hamarabb németül a Pater noster-t, vagy az Ave Maria-t (latinul már órán megtanultuk), vagy a napi breviárium részlet magyarra fordítása volt soron.

Egy teljes napot vett igénybe az iskola részletes megtekintése. Különösen nagy sikert arattunk Simon Lambert tanár úr természetrajz tanításán alapulva a természetrajz szertárban, ahol Csizmadia tanár úrnak külön igazolni kellett a bencés tanár úr előtt, hogy nem valami disz pintyek vagyunk, hanem az egész osztályunk így vágja magyarul és latinul a növényi és állati rendszereket. (Igaz nem vallottuk be, hogy ez egy kitolásnak volt az eredménye, de amely egy életre szóló okulásul...)

Kaptunk zsebpénzt is. Csizmadia tanár úr megbeszélte velünk, hogy elkölthetjük csokoládéra (1939–40-óta nem lehetett itthon kapni!), de ő inkább azt javasolta, hogy csak egy táblát vegyünk, és utazzunk inkább az országban, ki tudja lesz-e még erre alkalmunk (előre látta jövőt?). Az ő előrelátásából voltunk így Luzernben, a Vierwaldstätti tavon, Schwyzben, Bernben, láttuk XIX. sz.-ban lavinaként lezúdult hegyoldalt, a svájci alapító levelet stb...

Egy este műsort adtunk a helybelieknek, hol mi magyar népdalokat énekelünk, Módos Feri Rachmaninov Cisz moll prelűdjét játszotta. Az est fénypontja Ferenczy tanár úr volt a II. magyar rapszodiával (zeneakadémián, művészképzőt is végzett!) Végül is a hatheti nyaralásból két hónap lett. Itt értesültünk

a kék cédulás választási csalásról, és szorongva érkeztünk haza pontosan a szeptemberi Veni Sanctae-ra.

Meg kell említeni, hogy tanáraink csodálatos nyelvtudását. Ferenczy tanár úrról egy francia sem tudta megmondani, hogy nem francia. De így volt Csizmazia tanár úr a némettel.

Csizmazia tanár úr vezetői egyenruhában

(...amikor szerkesztjük a Budai FehérFekete oldalait)
a februári goromba télnek küldjük ezeket a József Attila-i hexamétereket :

*„Roskad a kásás hó, cseperészget a bádog eresz már,
elfeketült kupacokban a jég elalél, tovatűnik,
buggyan a lé, a csatorna felé fodorul, csereg, árad.
Illan a könnyű derű, belereszket az égi magasság
s boldog vágy veti ingét pírral a reggeli tájra.”*

IN MEMORIAM P. SZŐKE JÁNOS SDB

A régi ciszterci diákok közül talán még emlékeznek néhányan a Pomázi Celesztin tanár úr által vezetett, 1948-as tanévben érettségizett, VIII./b osztályra. Ez közvetlenül az iskolák államosítása előtt volt. Itt érettségizett Szőke János. Nem a Szt. Imre Gimnáziumban járta végig a nyolc osztályt, mert már korábban jelentkezett szalézi szerzetesnek. Két évvel idősebb volt osztálytársainál: csak az utolsó években volt ciszterci növendék.

De ki is volt Szőke János ?

A békésmegyei Csorváson látta meg a napvilágot 1927-ben, jó katolikus család 13. gyermekeként. Tízen nőttek fel. János az alsó osztályokat Gyulán, a Szalézi Rend által vezetett iskolában járta. Az itt kapott benyomások hatására korán elhatározta, hogy belép a rendbe. A Rend mezőnyáradi noviciátusába került 1943-ban és első fogadalmát is itt tette le 1944-ben. Innen küldték a Ciszterci Rend Budai Szt. Imre Gimnáziumába, hogy befejezze középiskolai tanulmányait.

Az érettségi után – mivel felfigyeltek előljárói az értelmes, jó nyelvérzéssel megáldott fiúra – filozófiai és teológiai tanulmányok végzésére a Rend olaszországi, Torino-i főiskolájába küldték. Itt hat éves tanulmányok eredményeként licenciátust szerzett, majd 1950-ben örök fogadalmat tett s 1954-ben szentelték pappá. Előbb itt dolgozott, de 1958-tól a Rend Svédországba küldte, hogy a magyar menekültek lelkipásztora legyen. 1965-ben Németországba helyezték. Itt magyar iskolát és magyar cserkészetet szervezett. Karitatív kérdésekkel foglalkozott és így került személyes kapcsolatba Márton Áron püspökkel, majd Mindszenty bíboros-prímással.

Életének egészen új szakaszát jelentette, hogy 1975-ben Rómába helyezték és az Üldözött Egyházak Segélyszervezetében dolgozott. Félév elteltével a szervezet keleti osztályának vezetője lett. Ez (az „*Ost-Priesterhilfe*”) nagyon kényes megbízás volt, ami nem csupán sok tapintatot, hanem jóadag merészséget is kívánt. Az 1970-es években a kommunista keleti országokban, sőt a Szovjetunióban felkeresni az ott titokban működő papokat, azoknak segélyeket vinni, lelki támasszal szolgálni – ez akkoriban, ismerve a titkosrendőrségek módszereit, nem volt „életbiztosítás”. E megbízása keretében 175 (!) ízben utazott különböző országokba.

1980-tól Mindszenty bíboros-prímás és több más magyar származású vértanú püspök boldoggá avatási eljárásának postulátora volt. Siker koronázta fáradozását az azóta boldoggá avatott Scheffler János szatmárnémeti,

Bogdánffy Szilárd nagyváradi, Romzsa Tódor görög katolikus ungvári püspök, Meszlényi Zoltán esztergomi segédpüspök ügyében. Őszintén bántotta, hogy a Mindszenty-ügy hallatlanul elhúzódik.

P. Szőke Jánossal igen jó barátságban voltam: fiatalabbik fiam egy időben Csorváson, az Ő szülőfalujában volt plébános és ottani látogatásaink során többször találkoztunk Vele. Ez az ismeretség még szorosabbá vált, amikor itt Budapesten vezette a postulátori irodát és a Don Bosco Kiadó vezetője lett. A múlt évben lett beteg és amikor decemberben felhívtam telefonon, hogy áldásos szép ünnepeket kívánjak, megkérdeztem, felkereshetem-e, azt mondta: „*Ne gyere, már nem a régi vagyok.*” Egyedül készült az utolsó útra.

Az Úr január 6-án hazaszólította – odaát szolgálja a magyarok ügyét imáival.

Requiescat in pace !

Dr. Seidl Ambrus

IN MEMORIAM

(...akiknek életét meghatározta a cisztercium)

Ismét egy megemlékezés, ahol személyes bánatunk mellett az is fokozza fájdalunkat, hogy áldozatai voltunk e százalmas huszadik századnak. **Dr. Hübner Tiborról** emlékezik meg osztálytársa, Bradányi Iván. De úgy is mondhatnánk: a boldogság mégis velük volt.

„A Hübner család egy tágas polgári lakásban a Móricz Zsigmond körtéren lakott, néhány lépésnyire a Szent Imre szobor mögött. A gyerekek hárman voltak: Egon, Tibor és Nóra. Születésük pillanatától el volt döntve, hogy a fiúk a Szent Imre gimnáziumba, a kislány pedig a Margitásokhoz fog járni. Tíz éves voltam, amikor Hübner Tibort megismertem. A rokonszenv különös virág, vagy azonnal kinyílik, vagy sohasem! Mi ketten a virágzás mellett döntöttünk! Azokban a sorsdöntő években azonban nem a rokonszenv, hanem a politika irányította az életünket. Kitört a világháború, a Budapestre eső első bomba Hübnerék lakásától pár méterre esett le, s megölte Zilahy Irén színművésznőt. A Jóisten ekkor még megkímélte a Hübner családot.

Amikor a háború véget ért, a gyerekek egy időre kimehettek Hollandiában élő rokonaikhoz. Szerencsés időben érettségiztünk, 1948-ban dr. Pataki Vidor osztályában, akitől értékes útravalót kaptunk: megértést, biztatást és szeretetet. S mintegy ráadásként, hitet, hogy minden a Jóisten akarata szerint történik. Az elkövetkező évek azonban háttérbe szorították a vállást, a Jóisten szívünkben élhetett tovább. A szent Imre gimnázium József Attila nevét vette fel, az egy évvel alattunk járó Latinovits Zoltán, Abody Béla és osztálytársaik már ciszterci tanárok nélkül érettségiztek. A világ, amiben felnőttünk, hatalmas változásokon ment keresztül – hogy mindezt elviselhessük, nagy szükségünk volt a hitre, amit a ciszterci tanáraink oltottak belénk.

1951-ben jöttek a kitelepítések. A Hübner családnak is mennie kellett. Miért? Én sose tudtam, valószínűleg ők maguk sem. Talán valaki megkívánta a szép lakásukat és aljas módon feljelentette őket. A kitelepítés miatt

Tibor később kapott katonai behívót, ám nem egy laktanyába, hanem munkaszolgálatosként egy kőbányába, ahol ötven hónapon át szinte fogságban tartották. 1956-ban néhány hétre megnyíltak Magyarország vasfüggönnyel őrzött határai. Egon és Tibor éltek az alkalommal, Nóra, a szülei miatt úgy döntött, hogy marad.

Tibor Hollandiába költözött, ösztöndíjat kapott, közgazdász lett, ledoktorált. Megnősült, fia született, s megtalálta a keresztény hit legszebb ajándékát, a földi boldogságot.

Tiborral való kapcsolatom egy időre megszűnt, ám Nórának köszönhetően újra megtaláltuk egymást. Akkor már Nóra is régóta férjnél volt. Egyik osztálytársunk, a ciszterci pappá vált Glósz Ervin adta össze őket.

A 90-es években háromszor voltam Hübner Tibor és családja vendége Hollandiában. Mindig volt miről beszélgetnünk, s minden beszélgetésünknek alapját ciszterci múltunk adta.

Tibor nagyon otthon érezte magát Hollandiában, még akkor is, amikor egészségi állapota romlani kezdett, és vigyáznia kellett magára. Az egészségén kívül minden rendben volt: nagyszerű otthon, szerető feleség, s Bernát, a kisfiú, aki szeme láttára nőtt fel, megnősült, s két fiú unokával ajándékozta meg szüleit.

Utolsó estéjén Tibor unokáival játszott. Aztán lefeküdt, elaludt és nem ébredt fel többé. Átálmodta magát a saját halálába. Egy hittel felépített, fájdalom mentes befejezés volt az a gyors halál.

Mindez három évvel ezelőtt történt. Sokszor gondolok Tiborra, ha összejövünk, mindig róla beszélgetünk. Szerintem Tibor egyike volt a világ legboldogabb embereinek, mert szívében egyetlen pillanatban sem tért le arról az útról, amit szeretett ciszterci tanáraink jelöltek ki számára.

Budapest, 2011. októbere

Bradányi Iván (*alias Cselkó György é.1948*)

* * *

HOMMAGE Á TÖTTÖSSY ZSOLT

Meleg nyári este. Besötétedett már. Még egy cigaretta a Körtér és a Himfy utca sarkán a kézfogás előtt. Néhány slukk után zakója zsebéből előkap egy üveg hamutartót. Teli szájjal röhögünk, és abba hamuzunk. Az utcán siető emberek csodálkozva bámulnak ránk. Aztán hatalmas léptekkel elindul a Villányi úton Badacsonyi utcai otthonuk felé. Sötét öltönyös alakját, jellegzetes kaszáló kézmozdulatait hamar elnyeli a sötétség.

Mindig öltönyt viselt, többnyire sötétet, és mindig hordott nyakkendőt. Csaknem átlátszó, pergamenszerű bőrén sosem láttam napfény okozta barnulást, mintha mindig csak árnyékban járt volna.

Az utolsó gimnáziumi évben, az érettségi előtt kerültünk közel egymáshoz. Gellérthegyi séták, nagy nyári beszélgetések a Búsuló Juhász teraszán, olykor nagy lerészegedésekhez is vezető csendes ivászatok.

Azután jött 1957 tavasza. Letartóztatják. Látom barna, kicsit könnyes szemét, arcán a mély szomorúságot, ahogy az ítélethirdetés után elvezetik.

A börtönből levelet kaptam tőle, egy szál 5 éves terv cigarettából készített 2.5 x 6.5 cm-es „levélpapíron”, melyet szennyes nadrágjának korcába rejtve küldött ki egy ruhacsere alkalmával.

Kedves Jenő, igen jól esik, hogy gondolsz rám és eljársz hozzánk. Nagyon örültem, hogy láttalak a tárgyaláson. Édesanyádnak kézcsoksom add át. Volt tanárainkat és a régi osztály minden tagját szeretettel üdvözölöm. Ha tavasszal meglesz az érettségi találkozó a tanároknak és volt osztálytársaknak üdvözetemet add át, lélekben veletek leszek. Vili Bácsit szeretettel üdvözölöm. Ha látod, mondd meg neki, hogy tanításait és a tacitusi „Quo magis socordiam irridere libet...-t nem felejtettem el. W. Bélát szintén szeretettel üdvözölöm. Téged s szeretettel üdvözöllek és öllelek: Zs. Az apró papíron még a címzett nevének, T. Jenő, kétszeri feltüntetésére is volt elegendő helye.

Szabadulása után, ha besúgó lesz, befejezhetné volna a jogi egyetemet. Töttössy Zsolt liftszerelő 58 éves korában halt meg.

Mindig csak árnyékban járt, a napfény elkerülte.

Tomasz Jenő (é.1953)

A levélben szereplő személyek: W. Béla: osztálytársunk, Wurfer Béla. Vili bácsi: latin tanárunk, Janson Vilmos. Tőle kaptuk útravalóul az örökérvényű tacitusi gondolatot, melyre Zsolt utal: Quo magis socordiam eorum irridere libet, qui praesenti potentia credunt extingui posse etiam sequentis aevi memoriam. (Annales IV. 35)

* * *

GYÁSZ Avvakumovits Ottó barátunk 2011. december 25-én 76 éves korában, boldog házasságának 50. évében, hosszú, de türelemmel viselt betegség után a betegek szentségével megerősítve elhunyt. Bár kétségtelenül az a helyzet, hogy nem érettségizett – mert nem érettségizhetett – a cisztereknél, önmagát mindig egy kicsit ciszter-diáknak érezte, és az ott megtapasztalt cserkész-eszményt élete vezérelvének tekintette.

1956-ban, a forradalom elbukása után elhagyta ugyan az országot és Kaliforniában telepedett le, mindvégig ápolta és büszkén viselte magyarságát. A kaliforniai magyarok összefogásán és gyermekeik számára a cserkészlet megszervezésén igen hatékonyan dolgozott, sikeresen ültette át a cisztereknél megtapasztalt szellemiséget és a megtanult (vagy inkább ellesett) módszereket az amerikai magyarság körébe, és lett az amerikai magyar közösség egyik vezető egyéniség

Sok fiatal számára mutatott példát becsületből és tisztességből Ottó barátunk hamvait – kívánsága nyomán – kaliforniai búcsúztatása után hazahozták és a Farkasréti temetőben helyezik örök nyugalomra.

(Vermes László é.1954)

Boemelburg Lajos **(1929 – 2012) emlékezete**

2012. január 12-én ismét eltávozott egy iskolatársunk, aki 83 éves korában váratlanul hunyt el. Temetése a Fiumei úti Nemzeti sírkertben volt február 7-én, nagypapjának, br. Kaas Ivornak (28-0-DISZ/27 sírjába. Boemelburg Lajos 1929. január 2-án született Budapesten.

Gyermekkora nagyon szép volt, jómód és szerető légkör vette körül. A háború miatt vidékre menekült a család, ahol édesanyja inzulin hiánya miatt meghalt. 1947-ben érettségizett a Budai Ciszterci Szent Imre gimnáziumban. 1947-51-ig tisztviselőként dolgozott, közben egy évet elvégzett a Közgazdasági Egyetemen. 1951-ben kitelepítették édesapjával, mostohaanyjával és bátyjával együtt Dévaványára. 1952-ben behívták munkaszolgálatos katonának, ahol 2 és fél év alatt elsajátította az ács és kőműves szakmát. 1954-ben leszerelt, de továbbra is vidéken dolgozott, építőipari vállalatnál, mivel Budapestre nem térhetett vissza. Nem is tanulhatott, továbbra is fizikai munkát végzett.

1964-ben megnősült és felesége segítségével sikerült egy építőipari technikumba bekerülni, melynek elvégzése után, árkalkulátorként dolgozott 1989-es nyugdíjazásáig. Nehéz anyagi körülmények kísérték életét. Hitelre vettek bátyjával lakást melyet egyedül kellett törlesztenie, miután bátyja 1961-ben, üzemi balesetben meghalt. 1965-ben édesapját is elveszítette, majd felesége beteg szüleit is nekik kellett támogatni halálukig. Egy fiúgyermekük született. Rajongásig szerette a természetet, rendszeresen részt vett kirándulásokon feleségével együtt, mint túravezető. Önkéntes tagja volt a Társadalmi Erdei Szolgálatnak, ahol tevékenyen dolgozott. 1991-ben a Magyar Politikai Foglyok Szövetsége Munkaszolgálatos tagozatának elnökévé választották. Fáradhatatlanul igyekezett a közvéleménnyel megismertetni, tudatosítani a múlt rendszer igazságtalanságait. A városmajori egyházközségben is tevékeny vallásos életet élt.

Halála is olyan volt, mint élete, kis emberként volt nagy, tette a dolgát, akkor is, ha az nem volt látványos. Végtelenül szerény és segítőkész egyéniségével mindenki szívét megnyerte, akivel kapcsolatba került. Sok ilyen emberre lenne szükség, aki nem fél a munkától és mások helyett is szívesen dolgozik.

Igazi példakép volt.

Isten örök világossága és békéje egyen osztályrésze.

REQUIESCAT IN PACE!

Összeállította: F.I.

A CISZTERCI DIÁKSZÖVETSÉG BUDAI OSZTÁLYÁNAK
PÉNZÜGYI BESZÁMOLÓJA A 2011. ESZTENDŐRŐL

BEVÉTELEK	2010	2011
	(Ft)	(Ft)
Előző évi maradvány	2 209 031	2 003 074
Pénztárban készpénz	-4 930	-6 525
Önkéntes hozzájárulás	862 432	782 563
Bankkamat	<u>69 726</u>	<u>66 804</u>
<i>ÖSSZES BEVÉTEL</i>	3 136 314	2 845 916

KIADÁSOK

Budai FehérFekete nyomdakölts.	386 585	375 900
Postaköltség	348 267	437 534
Nyomatv. Irodaszer	17 040	19 800
25.sz. cserkészcsapat támogatása	98 400	152 000
MCDSz támogatás	30 000	25 000
Szt. Imre templom orgona felújításra	200 000	—
Bankköltség	<u>59 473</u>	<u>61 671</u>
<i>ÖSSZES KIADÁS</i>	1 139 765	1 071 905
 Pénztárban készpénz	 - 6 525	 - 1 970
<i>MARADVÁNY</i>	2 003 074	1 772 041

Budapest, 2011. december 31.

Dr. Seidl Gábor sk.
üv.elnök

Szeli Géza sk.
gazdasági felelős

A „Kormos Zoltán” alapítvány 2011. évi beszámolója

Az a különleges öröm ért bennünket, hogy a 2011. október 23-i ünnepségen tizedik alkalommal tudunk 3 diákot a Kormos Zoltánra emlékező alapítványból egyszeri ösztöndíjjal jutalmazni. Az alapítás óta, már 25 diák részesült ösztöndíjban, mely 2.060.000 Ft. juttatást jelentett. Ez természetesen csak az önfeláldozó adakozásokból alakulhatott így. Az ünnepségekkel az iskola tanárai és diákjai sorában megerősödött Kormos Zoltán emléke. A 2011-es ünnepen az Igazgató Úr bevezető, Kormos Zoltán életét ismertető szavai után, Zoltán nővére, dr. Kormos Katalin adta át a díjakat. A jutalmazottak a díjjal együtt emléklapot is kaptak, melynek mottója: „Elégett, de ma is világít.” 2011-ben is az átadást követően a diákok szervezésében nagyszerű ünnepélyt élhettünk át, mely méltó volt az 1956. októberi forradalom és szabadságharc emlékére.

Az ünnepségen az iskola tanárain és diákjain kívül jelen voltak néhányan volt iskolatársak, barátok és természetesen a rokonság. Külön kiemeljük, hogy az ünnepségen rendszeresen részt vesznek Kormos Zoli régi munkaszolgálatos társai is. Hűségesen ápolják Zoli emlékét és támogatják az alapítványt.

Felhasználjuk az alkalmat, hogy ezúttal mindazoknak, akik hozzájárultak az alapítvány tökéjéhez, köszönetet mondjunk. Továbbra is kérjük barátainkat, hogy aki még teheti, segítse az alapítványt. Tudjuk, hogy mindenkire rendszeresen érkeznek támogatási kérelmek, de most kénytelenek vagyunk mi is beállni a sorba (Csekket bármikor tudunk küldeni). Szeretnénk arra is felhívni a figyelmet, hogy az adóbevallások idején az 1%-os felajánlás is lehetséges. Természetesen kérésünk miatt elnézést kérünk, és senki ne érezze azt, hogy erején felül kényszerül adakozásra.

Az „előírások” szerint „közhatalmi beszámoló” is közölnünk kell:

Az alapítványba befolyt pénzüsszeg: előző évről áthozott: 1.260.905.-Ft
adomány: 271.500.-Ft
kamat: 48.596.-Ft
APEH 1%-ból: 4.746.-Ft
összesen: 1.585.747.-Ft
Az alapítvány kiadásai: egyszeri ösztöndíj: 240.000.-Ft
bank- és posta költs: 17.594.-Ft
összesen: 257.594.-Ft

A mérleg szerinti tárgyévi eredmény: 67.248.-Ft

2012-re átvitt pénzüsszeg: 1.328.153.-Ft

Az alapítvány számlaszáma: 11711034 - 20858290

Budapest, 2012. január 9.

Az alapítvány nevében:

dr Kerényi Károly

1082 Bp. 32-esek tere 2. II/18. Tel: 3132809, 06-30-5449597

email: kerenyik7@gmail.com

Iskolás korunkban természetesnek véltük, hogy tanáraink hangvétele, amikor a hazáról beszéltek, megemelkedett egy kissé, sejtettük csak, hogy valami szebb, értékeesebb dolgokról akarnak szólni. Nem tudtuk, hogy a ciszterci nevelés egyik alapelveivel találkoztunk: Isten és Haza. Így, összekapcsolva e két fogalmat sokkal többet jelent az emberi értelem számára, mint külön-külön. Később, a történelem viharában élve meg a felnőttkor mindennapjait, e hazaszeretetet vigaszunk volt és reményünk. Most, napjainkban történelmi időket élünk megint: nagy sorsfordulóink idején támadtak úgy a magyarságot, mint ma. Európa, a világ hatalmasságai elképzelhetetlen aljasággal alázzák meg a nemzetet, hogy csöndben legyen, maradjon meg a pénz hatalma alatt, tagadja meg erkölceit, Istentől rendelt törvényeit. Ilyen gondolatokkal tárjuk olvasóink elé e megrendítő levelet.

DÁVID BAER professzor úrnak
Texas Lutheran University

Tisztelt Professzor Úr!

Kamarás István egyetemi tanár közvetítésével megkaptam 2012. január 17-én kelt levelét, amelyben a jelenlegi magyar helyzetet, illetve a mai magyar kormány tevékenységét értékeli. Hálás vagyok Önnek, hogy figyelemmel kíséri hazánk sorsát, ugyanakkor nem hallgathatom el kritikai észrevételeimet, amelyeket őszintén igyekszem megfogalmazni. Alapvető kifogásom az, hogy az Ön levele mind a magyarországi, mind az európai helyzet felszines és egyoldalú ismeretét tükrözi, a távolabbi összefüggések figyelembe vétele pedig teljesen hiányzik belőle.

1. Kezdjük a vallásszabadság kérdésével. Mint katolikus püspök, örülök annak, hogy egy luteránus egyetem tanára a lelkiismereti és vallásszabadsággal kapcsolatban a II. Vatikáni Zsinat Dignitatis Humanae kezdetű nyilatkozatát idézi, ugyanakkor nem értem, hogy az Ön által kifogásolt alaptörvény mennyiben sérti a lelkiismereti és vallásszabadságot. Magyarországon ma mindenki olyan vallást gyakorol egyénileg is és közösségben is, amilyent akar. Az egyes egyházak elismerésének és

nyilvántartásba vételének csak az egyházak anyagi természetű, állami támogatásával kapcsolatban van jelentősége. Itt viszont érthető módon a Magyar Állam azokat a közösségeket részesíti előnyben, amelyek hazánk zivataros története folyamán jelentős ményben hozzájárultak az ország fennmaradásához, illetve amelyek tevékenysége társadalmilag kiemelten hasznos, például iskolákat, egészségügyi intézményeket tartanak fenn és karitatív tevékenységet folytatnak.

Professzor Úr azt is kifogásolja, hogy e nyilvántartásba vételt nem a bíróság, hanem a parlament végzi. Ebből is látszik, hogy Ön nem ismeri eléggé a magyarországi helyzetet. A független magyar igazságszolgáltatásban még ma is számos olyan ember dolgozik, aki a kommunista rendszer idején elkötelezett kiszolgálója volt a pártállami diktatúrának és tevékenyen részt vett egyházellenes, ún. koncepciós perekben. – (A koncepciós per olyan jogi eljárás, amelyben minden fordítva történik, mint a törvényes perben: először fogalmazzák meg a „koncepciót” tartalmazó ítéletet, majd ehhez készítik el a „tanúvallomásokat”, illetve gyártják le a „bizonyítékokat”.) Azon kívül ez a bíróság az elmúlt 20 évben meggyőzően bizonyította, hogy az egyházak nyilvántartásba vételére alkalmatlan. Több, mint 300 „egyházai” bejegyzettek, amelyek legnagyobb része a legminimálisabb kritériumoknak sem felelt meg. Nekem egy 2007-ben kiadott jegyzékem van. Ebben 4 olyan „egyházat” találtam, amelyet egyazon (falusi) házszám alá jegyeztek be, közülük 3-nak még a hivatalos képviselője is ugyanaz a személy volt. Olyan „egyházak” is elnyerték az elismerést, amelyeknek már a neve is mosolyt fakasztott a komolyabb (akármilyen vallású) hívek ajkán, mint például az „Aranyos Zarándokok A-tól Z - ig”. a „Magyar Boszorkányszövetség” vagy a „Derű Egyháza”.

A helyzet megértéséhez azt is tudnunk kell, hogy a bejegyzett közösségek jó része semmiféle hitéleti tevékenységet nem végez, a bejegyzését csak azért kérte, hogy egyszerű gazdasági vállalkozásként – a vállalkozások által igénybe vehető kedvezményeken túl – az egyházaknak adható támogatásokban is részesülhessen. Jórészt ezzel magyarázható, hogy adventista egyházból három, metodistából három, zsidóból hat, buddhistából pedig nem kevesebb, mint 13, azaz tizenhárom (!) volt

bejegyezve. (Aki ismeri a budhizmus nagy irányzatait – hinajana, mahajana, vajrajana, azaz tibeti – annak ez már eleve gyanús. Beszélgettem a nepáli lámával: a tizenháromat ő is nevetségesnek tartja.)

Ami pedig a Professzor Ur által különösen is reklamált egyházakat illeti, a következőket tudom mondani: Ezeknek az egyházaknak Magyarországon nincs bázisuk. Ennek ellenére metodista egyházból – mint említettem – három is be volt jegyezve. Egyáltalán nem könnyű eldönteni, vajon mindhárom igazi vallási közösség-e vagy csak ún. biznisz-egyház. Hányi Gábor metodista lelkészt nálunk mindenki ismeri, sokkal inkább nagy hangú politikusként, mint igehirdetőként. Ám az ő közösségét a metodista világegyház sem ismeri el. (A Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség nevet használják.) – Anglikán egyházból egyet ismerünk, ez Szent Margit Anglikán/Episzkopális Egyház néven található a régi jegyzékben. Nevéből ítélve a katolikusbarát High Church irányzathoz tartozik. Lelkészüket Dunakeszin lakik, ahol semmiféle anglikán közösség nincs. A tiszteletes úr elsősorban a budapesti Angol Nagykövetség alkalmazottait pasztorálja.

Miközben e sorokat írom, érkezik a hír, hogy tegnap, február 17-én a Magyar Parlament újabb 17 egyházat ismert el, közülük a Magyarországi Metodista Egyházat és a fent említeti anglikán egyházat is, így összesen Magyarországon ma 31 elismert egyház van. Hálás lennék Professzor Urnak, ha keresne Európában még olyan országokat, amelyek ennél több vallási közösséget támogatnak. Ha nem talál, akkor kritikáit a jövőben inkább Angliáról, a skandináv országokról. Bulgáriáról. Görögországról vagy Romániáról fogalmazza meg, mert ezekben az országokban az anglikán, az evangélikus, illetve az Orthodox nemzeti egyházak a mai napig államegyház-pozíciót élveznek. (Romániában a román görög-katolikus egyházmegyék a mai napig nem kapták vissza teljes mértékben a Ceausescu-rezsim idején elvesztett és a Román Orthodox Egyház által birtokba vett javaikat.)

2. Második kifogásom levelének azzal a részével kapcsolatos, amely a magyar kormány európaiságát kritizálja. En úgy látom. Professzor Urnak Európával kapcsolatos ismeretei is egyoldalúak és hiányosak. Levelében egy olyan Európai tart szem előtt, amely Konrád Adenauer, Róbert Schuman, Alcide de Gasperi és Jean Monnet óta már nem létezik.

A mai Európa nemcsak a gazdasági érdekek mentén, hanem ideológiailag is megosztott. Van még egy rejtőzködő keresztény Európa is, de van egy nálánál sokkal hangosabb, a hatalom és a médiumok nagy részét kezében tartó, élesen keresztényellenes, ultra liberális Európa is. – A mai Európa felszínén a Nagy Építész még elismerő, de Jézus Krisztus és a tízparancsolat Istenét tagadó réteg lebeg. Ők azok, akik túladagolják Európának a szabadságot, amely – a túladagolt gyógyszerhez hasonlóan – már nem gyógyít, hanem mérgez. Számukra az európaiság egyet jelent az abortusz engedélyezésével, a szabad szerelemmel, a leszbikusok és homoszexuálisok házasságának elismerésével, a gender-ideológia hirdetésével és a vadkapitalista szabad versennyel, amely a tőkés extraprofitjához, a kis- és középvállalkozások csődjéhez és a kisemberek teljes elnyomódásához vezet.

Ez a magán baloldaliként és modernként ünneplő Európa igazában: a komunistákból lett kapitalisták Európája; a diktátorokból lett „szabadságharcosoké” és a „demokráciáért aggódó” diktátoroké kétezer éve idejétmúlt és életképtelennek bizonyult erkölcsöt hirdető „moderneké”; „az egyházak szabadságáért aggódó” egyházüldözőké. akik egyetlen dologban állhatatosak: a nagyüzemi méretekben folytatott hazudozásban, a sokakat megtévesztő farizeusságban.

Amikor azt állítják, hogy az Orbán-kormány autokrata, Európa-ellenes, múltba révedő és nem tartja tiszteletben a vallásszabadságot, saját hibáikat ostorozzák, de nem önmagukban, hanem másban. Én Orbán Viktort sosem akartam szentté avatni. Tudom, hogy ő éppen olyan gyarló ember, mint mi mindannyian, neki is vannak gyengeségei és téves döntései. A fenti vádakról mégis az a magyar mondás jut eszembe: „Bagoly mondja a verébnek, hogy: nagyfejű”.

Az ultraliberális és az ún. konzervatív tábor képviselői jelen voltak azon a meghallgatáson, amelyei Strassbourgból közvetített a Hír TV. Ez egy színjáték volt, amelyet Orbán Viktor nyilvános kioktatása és megalázása céljából rendeztek. Nekem feltűnt, hogy a világ legnagyobb diktátorának (Mao-ce-tungnak) hívei oktatták itt a demokráciát, és egy közismert pedofil (D. Cohn-Bendit) tanította mőresre Orbán Viktort, az öt gyermekes családapát, akinek mind az öt gyermeke ugyanattól az asszonytól (a

feleségétől) született. Ezen a meghallgatáson ő volt a legeurópaibb, kis túlzással: az egyetlen európai. Imponáló türelemmel hallgatta végig a habzó szájjal üvöltöző Dániel Cohn Benditet és társait, a vádakra higgadtan válaszolt, majd engedélyt kért arra, hogy a hagyományos családmodell híveként, hazaszerető emberként és hívő keresztyénként maradjon meg európainak.

Egyébként az ellene szóló legfőbb vád, hasonló ahhoz, amit közel négyezer éve Lót és családja ellen hozhattak fel: nem volt „szodoma-konfortos” a magaviseletük. De ugyanez volt a baj a prófétákkal is: hiányzott tanításukból a „Közel-Kelet-komfort”, miként az első három század keresztyenei sem tanultak meg a dekadens Római Birodalom etikettje szerint viselkedni. – Erről jut eszembe, hogy a mai Európa a hanyatló fázisába érkezeit Birodalomra emlékeztet: a sportarénákban még nem ölik meg ugyan egymást, de hatalmas pénzekért folynak a kíméletlen küzdelmek; a tömegkommunikációs eszközök – katarzis helyett a nép (a démosz) alantas igényeinek kielégítését nyújtják; a férfiak és nők pedig – gyermekeik helyett – szeretőikkel dicsekszenek.

Európa nem küld már misszionáriusokat a harmadik világba, mivel maga is missziós terület, terepet nyújtva az Afrikából, Indiából, a Fülöp Szigetektől, sőt Indonéziából érkezett hithirdetőknek. Váci Mihálynak a hatvanas években írt sorai (a Hü lázadás c. verséből) ma már nem csak az ál-kommunista Magyarországra, hanem egész Európára érvényesek:

„Míg új világtörvény fojt és ölel,
s új termést hoztak a volt igazságok;
a dolgok zsarnok uralma jön el,
s nincsenek próféták, se messiások.”

3. Harmadikként megemlítem Professzor Úr levelének még egy gyengeségét: azt, hogy figyelmen kívül hagyja az Európán túli hatalmak szerepét az "Orbán-ügyben". Ön úgy ír Európáról, mintha az egy önálló birodalom lenne, amelynek most éppen problémája akadt egy tartományával. Ha Ön azt hiszi, hogy itt egy európai belügről van szó, akkor bizony nagyot téved. Orbán Viktornak nem az Unióval van

elsősorban baja, hanem azzal a nemzetközi nagytőkével, amelynek birtokosait valahol a New-York-i Wall Street-en sejtjük, ezért egyszerűen csak így hívjuk őket, hogy „Amerika”. Ez az elnevezés persze téves: a dollárnak és a dollár urainak-szolgáinak nincs hazájuk, nemzetiségük sem. Ok a kozmosz polgárai, a szó legrosszabb értelmében vett kozmopoliták, akik az egész világ meghódításáról álmodnak.

Ehhez pedig pénzre van szükségük, nagyon sok pénzre. Ezért nem elégszenek meg az általuk kirobbantott „demokrácia-importnak” hazudott háborúkkal, orvosok és gyógyszerészek megvételével egyidőben épített hatalmas gyógyszer-gyáraikkal és a kezükben tartott multinacionális gazdasági vállalatokkal, hanem (kamat) adófizetőiké akarják tenni az egyes államokat is. Ennek érdekében megpróbálják befolyásolni a szabad választásokat, illetve igyekeznek megvenni az egyes kormányokat. Az a „jó kormány”, amely hajlandó felvenni az előnytelen hiteleket is, majd azok gyors elköltésével örökös adófizető gyarmattá teszi hazáját. Az ilyen kormánynak nem kell tartania attól, hogy diktatúrával vádolják: nyugodtan kilöveheti békés tüntetők szemét, kizárhatja ünnepegeiről saját népét, korlátokat építhet a parlament köré, még a hivatalos adatokat is meghamisíthatja, ettől még „európai” és „demokrata” marad. Legfeljebb akkor koppantanak a fejére, ha a teljes államcsőd (fizetéképtelenség) veszélyébe sodorja hazáját.

Más szabályok vonatkoznak a „rossz kormányra”, amely megpróbál kitörni az adósságcspadából. Ezt akkor is leminősítik, ha az államháztartási hiány ezt nem indokolja, miniszterelnökét Hitlerhez és Sztálinhoz hasonlítják, cigánynak mondják, majd cigánygyűlölőnek még akkor is, ha történetesen ő oszlatja fel a cigányellenes akcióiról elhíresült egyesületeket, vagy ő küldi az Európai Parlamentbe az egyetlen cigány nőt. És hiába nyújt támogatást a zsidó egyházaknak, hiába vannak zsidó barátai, természetesen nem maradhat el vele kapcsolatban az „antiszemita” megbélyegzés sem.

A nemzetközi nagytőke birtokosai különösen is haragszanak Orbán Viktorra, mert több olyan, nagytőke-ellenes intézkedést hozott (bankadó bevezetése, multinacionális cégek privilégiumainak csorbítása), amelyeket már több ország is átvett, illetve átvenni szándékozik. Ezért szervezték meg azt az átfogó hadműveletet, amelynek ma is a tanúi vagyunk. Szeretném

újra hangsúlyozni, hogy ezt az akciósorozatot Amerikából irányítják, amerikaiaknak sem nevezhető pénzemberek.

Ez még akkor is így van, ha az amerikai színészek (Hillary Clinton, Charles Gati, Georges Soros) mellett látszólag az európai szereplők vannak többségben. A nagytőke ügyesen felhasználja Európa megosztottságát, igénybe veszi az Európa Bizottság (az Unió kormánya) és az Európai Parlament tisztségviselőit, különösen azokat, akik Orbán Viktor ideológiai ellenfelei. Természetesen felhasználja a magyar ellenzék képviselőit is, akiket rettenetesen idegesít a jobboldal kétharmados parlamenti többsége.

Az Unió képviselői jól tudják, hogy a nemzetközi nagytőke fojtogató karjai Euró- pát is veszélyeztetik, mégis vállalják az együttműködési anyagi érdekből, félelemből vagy ideológiai okokból. A helyzet korántsem ismeretlen: így fogott össze kétezer évvel ezelőtt a Főtanács is az általa gyűlölt Poncius Pilátussal. Pilátust tapsolják ma is sápadtan, minden létformájuk a hazudozás és mivel övék a médiumok nagy része, rá tudják venni még írástudók és farizeusok... – És nem hiányozhatnak természetesen a hamis tanúk sem, akiknek a jobboldali sajtó egy részét is arra, hogy „feszítsd meg!”-et kiáltsanak Orbán Viktorra és az „alattvaló fajnak” (Kertész Ákos), sőt „patkány-népnek” minősített magyarokra. (Az utóbbi minősítés Kertész Imre Nobel-díjas írótól való.)

Minden országnak, így az Uniónak is vannak olyan előírásai, amelyeket úgyszólván senki sem képes teljesen megtartani. Ezek viszont kiválóan alkalmasak arra, hogy számon kérjék őket azokon a kormányokon (és csak azokon!), amelyek „nem állnak be a sorba”. A kettős mérce alkalmazása az ultraliberális világ mindennapos gyakorlata.

De nem hiányoznak a bolsevik módszerek sem – ahogy arra már utaltam. „Ha lopni akarsz, kiálts tolvajt!”. Ostorozd saját hibádat másokban, így magadról elterelheted a figyelmet.

Nálunk ma is érvényben van egy olyan szerződés, amelyet az IMF (Nemzet- közti Valutaalap) erőltetett rá a valuta-szűkében lévő és szovjet felügyelet alatt álló magyar kommunista kormányra (1982-ben), amely szerint a Valutaalap magyarországi birtokai mindenféle ellenőrzés és szabályozás felett állnak, sem cégeik, sem azok alkalmazottai, de még azok bérlői ellen sem indítható semmiféle eljárás, sem magyar, sem nemzetközi bíróság előtt.

Mi más ez, ha nem közönséges diktatúra? Része egy nemzetek felett álló, vadkapitalista, ultraliberális diktatúrának, amely egyenes

leszármazottja a hitleri és sztálini zsarnokságnak. Professzor Úr talán nem hallotta, de mi tudjuk, hogy nálunk a fasisztákból lettek a legkegyetlenebb kommunisták. Ugyanakkor ma azt is látjuk, hogy a kommunistákból lettek a leggazdagabb kapitalisták, és ők azok, akik a lehangosabban aggódnak a magyar demokráciáért. Gyurcsány Ferenc, Kovács László, Jósé Manuel Barroso, Dániel Cohn-Bendit: mind-mind a vörös diktatúra hívei voltak, ma pedig a vadkapitalista diktatúra kiszolgálóiként „aggódnak a demokráciáért”.

Adolf Hitler a világ németjeit akarta egybefogni a világalom megszerzése érdekében. – „Világ proletárjai, egyesüljete!” – ez volt Sztálin jelmondata, ugyancsak a világ feletti hatalomról álmodva. – „Világ nagytőkései, kartellbe tömörüljete!” – ez a tisztességtelen úton összeharácolt nemzetközi nagytőke urainak jelmondata – ahogy azt Dávid C. Körten „Tőkés társaságok világalma” c. könyvében már 1995-ben megírta. Az eszközök különbözők, ám a cél és az eszmeiség ugyanaz. Egyik diktatúra sem tűri el a kritikát, még kevésbé azt, hogy valaki kilógjon a sorból. De azért valahol mégis mindegyik megbukik...

A fent említett, harmadik típusú diktatúráról szól az „Új mondat új zsarnokságról” című vers, amelyei soraimhoz mellékelek. Külön felhívom Professzor Úr figyelmét az utolsó szakaszokra, amelyek komoly figyelmeztetést tartalmaznak mindannyiunk számára: ha gyanútlanul átvesszük a diktatúra megtévesztő propagandáját, magunk is szem leszünk

Amitől óvjon meg minket a Szentlélek, aki egyedül képes kimenteni a világot – és benne szeretett Európánkat is – az ultraliberális, vadkapitalista diktatúrából – felszínre hozva a most még sűrű hamuréteg alatt rejtőző keresztény Európát.

Professzor Urat tisztelettel és szeretettel köszönti:

Veszprém. 2012. február 18.

Márfi Gyula veszprémi érsek

Az új alkotmány e sorokkal kezdődik:

ISTEN ÁLDD MEG AMAGYART!

Felhívás a 100 éves évforduló alkalmából

A Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium a 2012–2013-as tanévben ünnepli rendezvénysorozat keretében az iskola alapításának 100. évfordulóját.

Az iskola vezetése és a Ciszterci Diákszövetség Budai Osztálya együttesen kívánja előkészíteni és lebonyolítani az emlékezés eseményeit, rendezvényeit. Az emlékprogram keretében kiállítások, megemlékezések, találkozók szervezésére kerül sor.

A már idáig összegyűjtött, archivált és rendezés alatt álló emléanyag folyamatos kiegészítése zajlik. A rögzítés, dokumentálás elektronikus formában is történik mindenkinek hozzáférhető módon.

Tisztelettel kérjük volt diákjainkat, hogy a tulajdonukban – rendelkezésükben lévő dokumentumokat, emléktárgyakat (esetleg másolatokban is) bocsássák az iskola-archívum rendelkezésére vagy küldjék meg hozzánk – és esetleg engedjék, hogy másolatokat készítsünk ezekről.

Köszönettel:

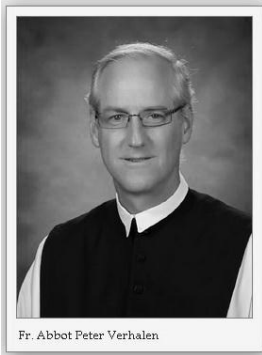
Dr. Párdányi Miklós igazgató
(pardanyi@szig.hu)

Dr. Seidl Gábor a Ciszterci Diákszövetség Budai Osztályának elnöke
(seidlgabor@gmail.com)

Turócziné Pesty Ágnes, az iskolatörténet archiválásával megbízott tanár
(pestyagi@gmail.com, 06-20 8289 000)

HÍREK TUDÓSÍTÁSOK

Apátválasztás volt Dallasban

A zirci kongregációhoz tartozó észak-amerikai cisz-terci monostorban *Peter Verharen atyát* választották apátnak. Megválasztáshoz gratulálunk, működéséhez valamennyi cisz-terci öregdiák nevében kérjük Isten áldását.

Számunkra, magyar katolikusok számára a rend amerikai megtelepedése igen sikeres missziónak tekinthető, mert a ciszterciek itt folytathatták azt a virágzó tevékenységet, amelyet a szovjet kommunizmus hazánkban oly brutálisan megszüntetett.

A magyar mintára felépített gimnázium Texas állam egyik legrangosabb oktatási intézménye lett, mai napig hirdetve az egyházi iskolák felsőrendűségét. De hogy mindez megtörténhetett, az Amerikában meglévő külső körülmények is lehetővé tették. Itt a teljes dominancia a reverendás tanárok kezében van, az utánpótlás is a biztos jövőt sejteti. Azonban a magyar sors számunkra itt is beteljesedik: nincs magyar utánpótlás, mindenki nyugdíjas, tavaly adományozták el a könyvtár magyar nyelvű köteteit. Ajándékba, az Ukrajnában működő egyik magyar iskola számára. De a gimnázium él tovább, a mi jókívánságaink és reménységünk szerint működjön egyre sikeresebben.

Gondolatban köszönjük meg a rend utolsó nagy alkotását Endrédi apátúrának, Hagyó-Kovács Gyulának, az idegenben különösen nehéz és fáradságos munkát végző szerzeteseknek és apáturaknak.

CENTENÁRIUM évében vagyunk, szeretnénk, ha minél több diáktársunk tudná megosztani emlékeit a többi öregfiúval. Ezért kérjük, küldjék be írásaikat, fényképeiket még a nyár folyamán, hogy szeptemberi számunkban közkinccsé tehessek azokat. Ha éppen nem e-mailen kapjuk, akkor is örömmel vesszük a nekünk mindig kedves sorokat.

Az előző számunkban *Csorba Emánuel* e-mail címéből a szerkesztő korának megfelelő emlékeztetkiesése következtében négy karakter lemaradt. A cím helyesen: ecsorba@pop.tuwien.ac.at

Március 15-e már régóta a legnagyobb szimbolikus ünnepünk. Értjük alatt azt, hogy ezen a napon a világban szétszóródott magyarság a legegységesebb; e napon minden magyar gondol magyarságára, bárki is lett belőle, bárhol is van, örül vagy bánkódik, de eszébe jut, hogy a világban élő emberek közül mi magyarok vagyunk. És hálával gondol a hazára.

Itt, nálunk e nemes érzetbe mindig belegázolt a politikai érdek, mindannyian tapasztalhattuk.

A mostani ünnep más volt. Százezrek jöttek össze, tudatosan, mégis sponte, megvallani a magyarságunk világbeli egyedüliségét, követelni egyenlőségünket itt, Európában; lerázni magunkról a világ hatalmasságainak ránk szórt rágalmait. Ünnep volt 1848 emlékezete a Kossuth téren, de Vörösmartyval szólva: „S népek hazája, nagyvilág! / Hozzád bátran kiált:” egy kicsi ország megszólalt, meg mert szólalni.

Március 15-e alkalmából Róna-Tas András, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, professzor emeritus a magyar nép korai története, illetve a magyar nyelv török jövevényszavainak kutatása, a turkológia, a mongolisztika és tibetisztika terén végzett csaknem négy évtizedes, hazai és nemzetközi iskolateremtő tudományos munkássága, eredményes oktatási és tudomány-szervező tevékenysége, életpályája elismeréseként **Széchenyi-díjat** vehetett át. Az 1950-ben érettségizet iskolatársunk magas kitüntetésének szívből örülünk.

Emlékezni eleinkről mindig nemes cselekedet, jó olvasni azokról, akik különbek voltak nálunknál. Most **Mindszenty József bíboros érsekről** emlékezünk, aki százhusz évvel ezelőtt született. 1948-ban tartóztatták le kitervelt hazugságokkal, az ő megkínzásával kezdődött el az európai keresztényüldözés olyan formája, amelyhez a Szovjetunió egyúttal hozzákapcsolta a nemzetek, országok bolszevizálását is. Így vált személye oly ismertté a világpolitikában, a keleti ateista világ etalonja arra, hogy nagy nyilvános perben hogyan vall be mindent egy bűnös, akiről nem tudták, hogy előre nyilatkozott már arról, hogy ha majdan bár mit is mond maga ellen, az kényszerítés következtében történhet meg. Alakja az ezeréves hagyományokat követő magyar főpápé, a hajthatatlan hitvalló és a töretlen hazaszeretet alakja. Vajon mit tud róla a jövő nemzedéke

Már harmadik esztendeje, hogy elhunyt *Kerekes Károly apátúr*. Az ő soraival búcsúzunk mostani számunkban. Gondolatai az Úr imája köré fonódnak.

MIATYÁNK

Dr. Kerekes Károly magyarázata a „Miatyánk”-ra vonatkozóan

Dr. Kerekes János Károly (1918–2009) zirci apát, 1981-től 1996-ig a Hittudományi Akadémia tanára volt és ez a magyarázat az Ószövetségről tartott előadásainak jegyzete alapján készült. Különös jelentősége van az írásműnek, mivel az apát úr nem csak latin, görög és orosz nyelv tanára volt, hanem jól ismerte a bibliai és a héber nyelv sajátosságait is. A szentmátéi hagyomány a szentlukácsinál hosszabb és eszkatológikusabb kicsengésű szöveget őriz. (Mt 6,9-13) Ezért az értelmezés az előbbi evangéliumot követi.

Ferber István é. 1947.

Mt 6,9: „Miatyánk ki vagy a mennyekben” A katekizmusi miatyánk-elemzésben úgy tanultuk, hogy a Miatyánk, egy megszólításból és hét kérésből álló imádság. Gondosabb elemzés azonban tágabb látókört is biztosít nekünk. Először is megjegyezzük, hogy Istennek Jézus által szinte forradalmi újtásként egyszerűen csak „Abba” szóval történő megszólítása nem egyszerű tárgyilagossággal kimondott Atya, hanem alanyi melegséggel elsóhajtott „Édesatyácskánk”! A „ki vagy a mennyekben” kifejezés nem a fizikai égboltozatra utal elsősorban, hanem arra a „másik égre”, amely az Isten életének a világa. És ha mi „Atyánk”-nak szólíthatjuk Őt, akkor nagy örömmel azt is hirdetjük, hogy mint fiak, örökösei vagyunk az isteni életnek. Az Atyát jelentő „Abba” szó hangzás szerint a Jézus korában élő hívők fülében és szívében a sarjadó és kalászosodó örök-élet vetés gondolatát is társítja.

„Szenteltessék meg a Te neved” Ez a felszólító mód azon a nyelven, amelyen Jézus ezt, mintegy tanítványainak a szájába adja, a hittel való biztos jövőt is kifejezi, a futurum categorikumot: egész biztosan szentté, azaz tisztává, ragyogóvá, dicsővé lesz a te neved! A név „tudvalevőleg” a lényegét, személlyel kapcsolatban pedig magát a személyt jelenti. (vö.: „Kereszteljétek meg az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevére

Mt 6,10: „Jöjjön el a te Országod” Világos, hogy az Ország itt nem földrajzi fogalom, hanem teológiai tanítás: boldogító hitünk abban, hogy egészen biztosan el fog jönni, meg fog valósulni az Isten uralma köztünk és bennünk. Az ő dicső királysága ragyog fel akkor, amikor „Isten lesz minden mindenben”. (1 Kor 15,28) A lukácsi evangélium egyik-másik szöveghagyománya ide betoldja: „Jöjjön el ránk Szentlelked és tisztítsd meg minket!” Isten Országának atmoszférája, életadó légköre a Szentlélek.

„Legyen meg a te akaratod” Meg lesz! Most még vágyakozunk, imádkozunk érte, de úgy, hogy a hit által már magunkban hordozzuk is, (mint

magban a virágot és a termést). Az „akarat” szó bibliai jelentése: kedvtelés. Teljék kedved bennünk! De már tudjuk, hogy –Krisztuson keresztül – máris kedvedet leled üdvözült és üdvözítendő gyermekeidben.

„Amint a mennyben, úgy a földön is.” Ez a bővítmény a Teremtés történetre utal. A „menny és a föld” (Ter 1,1) a fentvalóságot és lentvalóságot jelenti, vagyis a teremtett mindenséget. Krisztusban ujja teremődik a világ: a fentvalóság és a lentvalóság egyaránt.

Mt 6,11: „Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma.” A „mindennapi” szó helyett valószínűbben az „örök életben maradásunkra való” kenyérről van szó. A bibliai „kenyér” szó egyébként is eredetileg mindenfajta ételmet jelent. A „ma” szó bibliai jelentése pedig határozottan messiási tartalmú: mindig!vö. Zsolt 2, 2 : „Fiam vagy, ma adtam neked életet”. Zsolt 95,8 : „Bárcsak meghallgatnátok ma szavát!” (lásd még: Zsid 3,13)

Mt 6,12: „és bocsásd meg a mi vétkeinket” „Dobd el magadtól adósságainkat”. Ahogy Szent Pálnál is olvassuk a Kol 2,14-ben, már magáról Jézusról: „az adóslevelet eltörölte...”

„amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek”. Ez ránk igen súlyos erkölcsi kötelességet ró, vagyis nekünk is szívből meg kell bocsátanunk embertársainknak. (Nem is csak hétszer, hanem ”hetvenszer hétszer” v.ö. Mt 18,22)

Mt 6,13: „és ne vígy minket a kísértésbe...” A „kísértés” szónak bibliai tartalmát már Jézus próbatételével kapcsolatban megismertük : kétségbeesés, teljes desperáció. Ez a sátán legveszedelmesebb buktatója, hogy megölje bennünk , kiölje belőlünk az Isten végtelen irgalmába vetett reményünket. (Káin bűne, Júdás bűne valójában ilyen sátáni kétségbeesés.) A felszólítás a biztos jövőt is jelenti: Te, éppen mert Atyánk vagy, nem engeded, hogy elveszítsük beléd vetett reményünket.

„hanem szabadíts meg a gonosztól”. A „szabadíts meg” bibliai szava: „ragadj ki!” Mint a fuldoklót az életmentő üstökön ragadja és kirántja a sodró vízárból. Ez a mi hitünk, hogy kiragadsz. A „gonosztól” szóban egyaránt benne van a gonosz lélek és még inkább minden baj, romlás, mindaz ami a mindennapi kellemetlenségektől a halálig és az örök kárhozatig terjedhet. Hisszük is, hogy kiragadsz!

„Ámen”. A Bibliának a hitbizonyosságot kifejező és semmiféle kételkedést nem ismerő és nem tűrő szava: ámen = úgy van ! Ez a mi hitünk. Egyes kódexek megőrizték a kiegészítő szöveg hagyományt:

„Mert tiéd az ország és a dicsőség” Így a befejezés ekszkatológikusabb és diadalmasabb.

Budai osztályunk programja 2012 második harmadára

Klubdélutánjaink előadásaira és az azt követő vendéglátásra és kötetlen beszélgetésre szeretettel várjuk tagjainkat és minden érdeklődőt. Helyszín a Szt. Imre gimnázium. Időpontok: minden hó második hétfője, a következő napokon:

- **Április 16-án** Szilágyi András dr: *Az Árpád-kori rotundák* (folytatás)
  - **Május 14-én** klubdélután
  - **Június 11-én** klubdélután
- Július, augusztus hónapokban tart a nyári vakáció*

A klubdélutánok délután 17 órakor kezdődnek, előtte 16,30-kor elimádkozzuk a Completoriumot az első emeleti kápolnában. Mindenkit várunk.

* * *

Szomorú szívvel adunk tájékoztatást arról, hogy a felsorolt diáktársainkkal már csak lélekben lehetünk együtt:

Boemelburg Lajos é. 1947

Czakó Gábor é. 1949

Dr. Józsa Gábor é. 1943

Fábri Ferenc é. 1945

Szemes György dr. é. 1947

Főtiszt. Szőke János é. 1948

Dr. Újhelyi János é. 1943

Requiescant in pace!

A NYÁRI SZÜNETRE JÓ IDŐJÁRÁST, JÓ EGÉSZSÉGET KÍVÁNUNK!

FehérFekete időszakos, ingyenes tájékoztató egyesületi tagjaink részére.

Megjelenik húsvétkor, Veni Sancte idején és karácsonykor.

Címünk: H-1519 Bp., Pf. 401; telefon : (+36 1) 789-7992, e-mail: dekanycs@gmail.com.l

Felelős kiadó: dr. Seidl Gábor.

ITT KEZDTE MEG MŰKÖDÉSÉT A SZENT IMRE GIMNÁZIUM